

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету технологій і дизайну
Тетяна ІВАНІШЕНА

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЖИВОПИС

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво.
Спеціальність – 022 Дизайн.
Рівень вищої освіти – перший бакалаврський.
Освітньо-професійна програма – Дизайн.
Обсяг дисципліни – 14 кредити ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОЗП.07
Мова навчання – українська.
Статус дисципліни: обов’язкова (цикл професійної підготовки).
Форма навчання – денна.
Факультет – технологій і дизайну.
Кафедра – рисунку та проектної графіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин						Форма семестрового контролю		
				Аудиторні заняття			Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи						
Д	1	1	3	90		51			39			+
Д	1	2	3	90		54			36			+
Д	2	3	4	120		51			69			+
Д	2	4	4	120		54			66			+
Разом:			14	420		210			210		0	4

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Дизайн» за спеціальністю 022 Дизайн

Програма складена Антоніна ШЕРСТИНЮК старший викладач
Підпис автора Ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора

Надія ПЕТРЕЧКО-ТЕСЛЮК старший викладач
Підпис автора Ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора

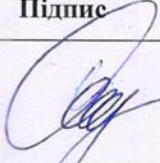
Схвалена на засіданні кафедри дизайну.

Протокол №1 від 29.08. 2023 р. Зав. кафедри рисунку та проектної графіки Ігор КОВТУН
Підпис

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету технологій і дизайну.

Голова вченої ради факультету Тетяна ІВАНІШЕНА
Підпис

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОПП «Дизайн» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	Технологій і дизайну		Оксана СТРИЖОВА

ЖИВОПИС

Тип дисципліни	Обов'язкова
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	Перший-четвертий
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	14,0
Форми навчання, для яких викладається дисципліна	Денна

Результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах. Відобразити морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.

Зміст навчальної дисципліни: Живопис натюрморту та його декоративна інтерпретація. Живопис натюрморту з гіпсовою маскою та головою. Живопис голови натурщика. Живопис оголеної моделі (поясне зображення та фігура). Живопис драперії на манекені. Живопис моделі в верхньому одязі (фігура). Живопис моделі в верхньому одязі в інтер'єрі. Живопис громадського інтер'єру з фігурою людини. Живопис архітектурних форм в інтер'єрі.

Пререквізити: Рисунок.

Кореквізити: Навчальна практика, Проектна графіка.

Запланована навчальна діяльність лабораторних занять - 210 год., самостійної роботи - 210 год., разом - 420 год.

Форми (методи) навчання словесні (бесіда, пояснення з елементами проблемності); практичні (проведення лабораторних робіт); наочні (показ відео-уроків, слайдів)

Форми оцінювання результатів навчання: захист лабораторних робіт, презентація робіт (перегляд).

Вид семестрового контролю: іспит – 1, 2, 3, 4 семестри

Навчальні ресурси:

1. Джонстон К. Р. Малювати легко. До 20 експериментів з аквареллю / К. Р. Джонстон – Харків : Жорж, 2020. – 96 с.
2. Жердзицький В. Є. Живопис. Техніка і технологія : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. Є. Жердзицький. – Харків : Колорит, 2006. – 327 с.
3. Живопис : навч. посібник / [О. Ч. Чирва, А. В. Сімонова, М. Лобко-Зампасі Д. Ю. Вінтаєв, Ю. О. та інші] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 149 с.
4. Шевнюк О. Л. Методика навчання образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах: навчальний посібник / Олена Леонідівна Шевнюк. – Київ : Освіта України, 2017. – 311 с.
5. Шпак В.О. Акварель. Основи живопису Навчальний посібник: Київ: АДЕФ-Україна, 2013- 256 с.
1. Живопис: методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн» / А. М. Шерстинюк, Н. П. Петречко-Теслюк. Хмельницький : ХНУ, 2023. 72 с.
2. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=8498>
3. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php

Викладачі: старший викладач кафедри рисунку і проектної графіки Антоніна Шерстинюк, старший викладач кафедри рисунку і проектної графіки Надія Петречко-Теслюк.

3 Пояснювальна записка

Дисципліна «Живопис» є основною серед професійних дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 022 Дизайн за освітньо-професійною програмою «Дизайн».

Пререквізити: Рисунок.

Кореквізити: Навчальна практика, Фотографіка, Проектна графіка.

Відповідно до *Стандарту вищої освіти* із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису;

програми результати навчання. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.

Мета дисципліни. Оволодіння основами живописної майстерності та формування практичних навичок з використання різних живописних технік при виконанні живописних робіт.

Предмет дисципліни. Живописні техніки та технології у практичному виконанні творів живопису.

Завдання дисципліни. Пізнання об'єктивних законів кольору в процесі виконання практичних завдань з живопису. Вирішення колористичних задач в об'ємно-просторових зображеннях (натюрморт, портрет, фігура людини), кольорова гармонія. Вивчення виражальних можливостей живописних матеріалів (гуаш, акварель, акрил). Вивчення принципів та прийомів декоративно-площинного вирішення художнього образу. Оволодіння творчим методом втілення задуму в художньо-образній живописній роботі.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни студент має застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу	Кількість годин, відведених на:	
	Денна форма	
	лабораторні роботи	СРС
<i>Перший семестр</i>		
Розділ 1. Основи акварельного живопису	12	39
Розділ 2. Особливості живописних технік у виконанні натюрморту	39	
Разом за 1 сем.:	51	39
<i>Другий семестр</i>		
Розділ 3. Натюрморт з предметів побуту. Цілісність зображення.	30	36
Розділ 4. Осмислення об'єктивної реальності на основі об'ємних, пластичних властивостей предметів та оточення у натюрморті.	24	
Разом за 2 сем.:	54	36
<i>Третій семестр</i>		
Розділ 5. Живопис гіпсової маски або голови.	36	39
Розділ 6. Живопис оголеної гіпсової моделі в натюрморті.	15	
Разом за 3 сем.:	51	39
<i>Четвертий семестр</i>		
Розділ 7. Умовно-площинне вирішення форм гіпсової моделі людини	18	9
Розділ 8. Живопис моделі в верхньому одязі в просторі.	36	27
Разом за 4 сем.:	54	36
Усього:	210	210

5 Програма навчальної дисципліни

5.2 Зміст лабораторних занять

Перелік лабораторних занять для студентів денної форми навчання

№ теми	Тема лабораторних занять	Кількість годин
<i>1 семестр</i>		
1	Вивчення кольорових і тональних відношень на площині у рослинних мотивах. Літ.: [1] с. 23 ; [3] с. 218–219; [6]	6
2	Живопис простого натюрморту з предметів побуту у теплій або холодній гамі. Літ.: [3] с. 218–219; [6]	6
3	Живопис натюрморту з драперією. Літ.: [6], [1] с. 23	12
4	Складний натюрморт з гіпсом (ваза або розетка) в теплій гамі Літ.: [1]; [3] с. 218–219	27
Разом:		51

<i>2 семестр</i>		
5	Етюд окремих предметів побуту в поєднанні з фоном Літ.: [3] с. 320	18
6	Натюрморт з предметів побуту, різних за матеріальністю та формою <i>Літ.:</i> [6] с. 238; [7] с.120	12
7	Декоративно-площинне вирішення попереднього натюрморту <i>Літ.:</i> [1] с. 23; [3] с.310	12
8	Короткочасний етюд квітів з вазою на фоні драперії <i>Літ.:</i> [6] с. 238; [7] с.120	12
Разом:		54

3 семестр.

№ теми	Теми лабораторних занять	Кількість годин
9	Живопис натюрморту з гіпсовою маскою або головою. <i>Літ.:</i> [1]; с. 238; [2] с.320	18
10	Умовно-площинне вирішення натюрморту з гіпсовою головою або маскою людини. <i>Літ.:</i> [1]; с. 238; [3] с.310	18
11	Живописні вирішення гіпсової моделі Венери у натюрморті. Живописні вирішення гіпсової моделі людини (етюди, пляма, пропорції) <i>Літ.:</i> [1] с. 38; [3] с.230;[4] с.124	15
Разом:		51

4 семестр

№ теми	Теми лабораторних занять	Кількість годин
12	Умовно-площинне вирішення форм гіпсової моделі людини. Гама мало насичених кольорів. Тоновий контраст <i>Літ.:</i> [1];с. 23; [2] с.20,[4]; с. 56.	18
13	Живописний етюд портрета з руками. Тепла гама споріднених кольорів <i>Літ.:</i> [6] с. 238; [7] с.120	18
14	Виконання творчої роботи. Живопис моделі у верхньому одязі в просторі <i>Літ.:</i> [3] с. 238; [2] с.32 ,[4]; с. 56.	18
Разом:		54
Всього:		210

У процесі виконання лабораторних робіт з дисципліни студенти набувають практичних навичок, зокрема із: вивчення основних прийомів та засобів виразності живопису.

Матеріали та приладдя:

ватман, кольоровий папір, картон, акварельні фарби, гуаш, акрилові фарби. За бажанням студент може застосовувати індивідуальну авторську техніку, яка передбачає використання специфічних матеріалів. Полотно на підрамнику або тверда основа (ДВП) відповідно заґрунтовані, формат для ескізування 14x21 см, папір, графічно живописні матеріали фарби (олійні, темперні, акрилові), розчинник, пензлі, мастихіни, графічні матеріали.

5.2 Зміст самостійної роботи

Самостійна робота студентів полягає у: систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання і захисту лабораторних робіт, підготовці до перегляду-заліку-екзамену.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми навчання

№ тижня	Види самостійної роботи	Кількість годин
1 семестр		
1-4	Підготовка до виконання лабораторних завдань (розроблення ескізу олівцем, кольорові пошуки). Пошукові роботи. Оформлення та підготовка до захисту лабораторної роботи 1	9
5-8	Підготовка до виконання лабораторних завдань. Пошукові роботи. Оформлення та підготовка до захисту лабораторної роботи 2.	10
9-13	Підготовка до виконання лабораторних завдань (розроблення ескізу олівцем, кольорові пошуки). Пошукові роботи. Оформлення завдань та підготовка до захисту результатів виконання лабораторної роботи 3.	10
14-17	Підготовка до виконання лабораторної роботи 4. Оформлення живописних робіт та підготовка презентації результатів виконання лабораторних робіт. Підготовка до підсумкового іспиту (перегляду-експозиції).	10
Разом:		39
2 семестр		
№ тижня.		Кількість годин
1-4	Підготовка до виконання лабораторних завдань (розроблення ескізу олівцем, кольорові пошуки). Пошукові роботи. Оформлення завдань та підготовка до захисту лабораторної роботи 5.	9
5-9	Підготовка до виконання лабораторних завдань (розроблення ескізу олівцем, кольорові пошуки). Пошукові роботи. Оформлення завдань та підготовка до захисту лабораторної роботи 6.	9
10-14	Підготовка до виконання лабораторних завдань (розроблення ескізу олівцем, кольорові пошуки). Пошукові роботи. Оформлення завдань та підготовка до захисту результатів виконання лабораторної роботи 7 (розроблення ескізу олівцем, кольорові пошуки).	9
14-18	Оформлення завдань та підготовка до захисту лабораторної роботи 8. Оформлення живописних робіт та підготовка презентації результатів виконання лабораторних робіт. Підготовка до підсумкового іспиту (перегляду-експозиції).	9
Разом:		36
3 семестр		
№ тижня		Кількість годин
1-6	Підготовка до виконання лабораторних завдань (розроблення ескізу олівцем, кольорові пошуки). Пошукові роботи. Створення кольорових рішень що мають завершену композицію стосовно живописного пошуку до теми лабораторної роботи 9.	24
7-15	Підготовка до виконання лабораторних завдань (розроблення ескізу олівцем, кольорові пошуки). Пошукові роботи. Створення кольорових рішень що мають завершену композицію стосовно	24

	живописного пошуку до теми лабораторної роботи 10.	
16-17	Підготовка до виконання лабораторних завдань (розроблення ескізу олівцем, кольорові пошуки). Пошукові роботи до лабораторної роботи 11. Оформлення живописних робіт та підготовка презентації результатів виконання лабораторних робіт. Підготовка до підсумкового іспиту (перегляду-експозиції).	25
Разом:		69
№ тижня	4 семестр	Кількість годин
1-6	Підготовка до виконання лабораторних завдань (розроблення ескізу олівцем, кольорові пошуки). Пошукові роботи. Створення кольорових рішень що мають завершену композицію стосовно живописного пошуку до теми лабораторної роботи 12.	22
7-12	Підготовка до виконання лабораторних завдань (розроблення ескізу олівцем, кольорові пошуки). Пошукові роботи. Створення кольорових рішень що мають завершену композицію стосовно живописного пошуку до теми лабораторної роботи 13.	22
13-18	Підготовка до виконання лабораторних завдань (розроблення ескізу олівцем, кольорові пошуки). Пошукові роботи до лабораторної роботи 14. Оформлення живописних робіт та підготовка презентації результатів виконання лабораторних робіт. Підготовка до підсумкового іспиту (перегляду-експозиції).	22
Разом:		66
Всього:		210

Результатами виконання завдань самостійної роботи є: систематичне підготовка до опрацювання програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, вміння застосовувати знання і здібності у пошукових роботах; вміння стилізувати, інтерпретувати та трансформувати форми, простір чи предмети для створення живописних рішень; вміння створювати ескізні кольорових пропозиції, варіанти пошуків засобами живопису; завершення лабораторних робіт, підготовці до перегляду-екзамену.

6 Технології та методи навчання

Процес вивчення дисципліни ґрунтується на використанні традиційних навчальних технологій, зокрема: лабораторні заняття (зокрема майстер-класів, використанням методів живописного моделювання об'єктів), самостійна робота (підготовка до виконання та доопрацювання лабораторних завдань), що мають допомогти студентам оволодіти фаховими знаннями й спеціальною термінологією та набути практичних навичок з живописних технік в дизайні.

Необхідні інструменти, обладнання: мольберти дошки або планшети; акварель; акрилові фарби; картон; ватман; пензлики; туш; маркери.

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лабораторних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю є захист результатів виконання лабораторних робіт (обґрунтування композиційних рішень та задіяних живописних технік та прийомів виконання).

Підсумковим контролем є іспит у вигляді публічного перегляду результатів навчання

перед комісією з викладачів кафедри. При виведенні загальної оцінки з дисципліни, враховуються результати поточного контролю та підсумкового контрольного заходу (атестації, іспиту-перегляду).

8 Форми оцінювання результатів навчання

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти з дисципліни здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи (лабораторна робота, самостійна робота, залік, іспит) з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою і виставляється викладачем в електронному журналі обліку успішності.

Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом позитивно, з урахуванням коефіцієнта вагомості і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою.

Оцінювання знань студентів з навчальної діяльності за дисципліною «Живопис» здійснюється за критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Критерії
Відмінно	Оцінку «відмінно» отримує студент за ґрунтовне і повне опанування змісту навчального матеріалу, за уміння зв'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, за якісне виконання та оформлення завдань. Ескіз і практична робота є самостійним, авторським, оригінальним рішенням поставленого завдання та виконанні із дотриманням усіх вимог, на високому професійному рівні, з цікавим живописним вирішенням.
Добре	Оцінку «добре» отримує студент за повне засвоєння навчального матеріалу та свідоме використання практичних знань по живопису для вирішення практичних завдань, за володіння прийомами і техніками живопису, за знання композицій та кольорових рішень. Роботи студента побудовані на основі самостійного творчого мислення. Живописні роботи з оригінальним рішенням поставленого завдання можуть містити дві-три помилки, або виконані неякісно.
Задовільно	Оцінку «задовільно» заслуговує студент, який виявив знання основного учбового матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і практичної діяльності за професією та який справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Студент набув практичних навички, але допустив композиційні помилки. Однак, студент володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути недоліки. Оцінку «задовільно» заслуговує студент за неповне опанування програмного матеріалу, але отримані знання і набуті практичні навички з живопису відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
Незадовільно	Оцінка «незадовільно» виставляється, коли студент не може продовжити навчання і передбачає повторне вивчення студентом дисципліни.

Вагові коефіцієнти структурних складових дисципліни «Живопис» визначені залежно від важливості кожного виду навчальної діяльності студента.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів за ваговими коефіцієнтами

<i>Перший семестри</i>					
Аудиторна робота				Семестровий контроль, іспит	
Лабораторні роботи №:				Підсумковий контрольний захід у вигляді перегляду	
1	2	3	4	1	
ВК*:				0,6	0,4
<i>Другий семестри</i>					
Аудиторна робота				Семестровий контроль, іспит	
Лабораторні роботи №:				Підсумковий контрольний захід у вигляді перегляду	
1	2	3	4	1	
ВК*:				0,6	0,4
<i>Третій семестри</i>					
Аудиторна робота				Семестровий контроль, іспит	
Лабораторні роботи №:				Підсумковий контрольний захід у вигляді перегляду	
1	2	3		1	
ВК*:				0,6	0,4
<i>Четвертий семестри</i>					
Аудиторна робота				Семестровий контроль, іспит	
Лабораторні роботи №:				Підсумковий контрольний захід у вигляді перегляду	
1	2	3		1	
ВК*:				0,6	0,4

Умовні позначення: **ВК** – ваговий коефіцієнт.

Примітка. * кількість лабораторних робіт може збільшуватись або зменшуватись від вибору викладачем формату роботи і живописної техніки.

Оцінка, що виставляється за лабораторне заняття, складається з таких елементів: композиції у форматі; оригінальність кольорового рішення; якість живописної техніки виконання. Термін захисту лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент здав і захистив її на наступному після виконання роботи на занятті. Оцінка за виконання завдань самостійної роботи до тем характеризує правильність підготовки до виконаного завдання.

В кінці семестру студент має підготувати і здати всі завдання для підсумкового контрольного іспиту-перегляду комісією.

До підсумкового контрольного іспиту-перегляду допускається студент, який виконав і захистив усі лабораторні роботи. Перегляд робіт проводиться публічно перед комісією з оголошенням викладачем дисципліни середньозваженої оцінки за усі виконані аудиторної і самостійної роботи. Комісія затверджує отримані студентом результати або має право коригування підсумкову оцінку максимум на 1 бал. Оцінка переглядовою комісією виставляється у межах від «задовільно» - «відмінно».

Підсумкова оцінка з дисципліни автоматизовано обраховується в електронному журналі за ваговими коефіцієнтами та інституційною шкалою і шкалою ЄКТС, після внесення викладачем до журналу також оцінки за перегляд. При цьому, за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, яке відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
A	4,75–5,00	5	<i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок, запропоновані ідеї є дійсно авторськими і оригінальними і якість виконання робіт є на високому рівні
B	4,25–4,74	4	<i>Добре</i> – повне опанування навчального матеріалу, ідеї є оригінальними, однак, якість виконання графічних робіт на середньому рівні
C	3,75–4,24	4	<i>Добре</i> – в загальному достатній рівень опанування навчального матеріалу, але ідеї є не оригінальними і якість виконання робіт – на середньому рівні
D	3,25–3,74	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але рівень ідей і якість виконання завдань є достатніми для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальним критеріям оцінювання
FX	2,00–2,99	2	<i>Незадовільно</i> – неможливість продовжити навчання без набуття достатнього рівня знань і навиків з дисципліни
F	0,00–1,99	2	<i>Незадовільно</i> – необхідне повторне вивчення дисципліни

9 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Які існують живописні засоби вирішення натюрмортів?
2. Що таке живопис?
3. Що таке ескіз?
4. Що таке кольоровий скетч?
5. Які є техніки живопису?
6. Які є жанри живопису?
7. Техніка нанесення фарб прозорим шаром на поверхню роботи має назву:
8. Система співвідношень кольорових тонів в живописі, яка утворює певну єдність....
9. Основним виражальним засобом живопису є:
10. Кольорова єдність в живописі це:
11. Натюрморт це:
12. Основними кольорами є:
13. Які є техніки акварелі?
14. Акварель, це покривна фарба?
15. Насиченість кольору це ...
16. Швидкий пропис предметів, натури та простору це...
17. Живопис хроматичними кольорами це....
18. Живопис ахроматичними кольорами це....
19. Чим відрізняються ахроматичні кольори від хроматичними
20. Хроматичні кольори це:
21. Якими засобами передається простір в живописі?
22. Якщо світло тепле, то тіні?
23. Станковий вид живопису передбачає виконання художніх творів на...

24. Пейзаж-це жанр образотворчого мистецтва, основним об'єктом якого є...
25. Які є виражальні засоби живопису?
26. Перед нанесенням фарб на поверхню живописної роботи автор виконує...
27. Як називається художник, який в своїй творчості зображує тварин?
28. Проміжний шар, нанесений на поверхню полотна, картону, дошки, щоб забезпечити міцний зв'язок основи і кольорового шару є...
29. Техніка, яка характерна для монументально-декоративного живопису?
30. Відтінок якій має незначну відмінність у кольорі?
31. Які є непокривні фарби?
32. Які є покривні фарби?
33. Французьке слово, що означає протилежність, різку відмінність у кольорі?
34. Ледь помітний перехід одного тону в інший має назву...
35. Основою для виконання живописних творів є зображувальні засоби?
36. Які пензлики використовують в акварельному живописі?
37. Яку назву має техніка живопису, що виконується в один сеанс?
38. Що таке живопис лесування?
39. Що таке живопис по мокрому?
40. Повітряна перспектива у живописі це?
41. Кольорова гармонія в якій досягається певна єдність називається?
42. Від чого залежить локальний колір предмету?
43. Як називається власний колір предмету?
44. До монументального живопису відносять:
45. Індивідуальний стиль художника називають?
46. Чи залежить колір в тіні від кольору предмета?
47. Чи залежить колір в тіні від освітлення кольору предмета?
48. Насиченість кольору можна змінити додаванням білого або чорного кольору?
49. Насиченість кольору можна змінити додаванням додаткового кольору?
50. Повторення оригіналу (першотвору) з метою якомога точнішого його відтворення є:
51. У «живописі» результат відбиття предметом кольору іншого предмета, який змінює колір першого й надає йому свого відтінку є..
52. Процес пошуку найкращого розташування різних елементів чи форм натюрморту, чи фігурної постановки у форматі є:
53. Абстракціонізм у зображенні реальних предметів живопису є:
54. Сила густоти чи концентрація тону, кольору, фарби аналогічна поняттю - «світлосила» у «живописі» це:
55. Результат відбиття предметом кольору іншого предмета, який змінює колір першого і надає йому свій відтінок є:
56. До напівпокривних фарб відносяться:
57. Відтінок межах одного кольору...
58. Перед нанесенням фарб на поверхню живописної роботи автор виконує ...
59. Друкована копія художнього живописного твору є:
60. Що таке етюд?
61. Що таке стилізація і інтерпретація різних форм живописних об'єктів?
62. Що таке декоративне вирішення різних об'єктів живопису?
63. Які вимоги до композиційного розміщення елементів живописного твору?
64. Що таке стильові і кольорово-фактурні властивості об'єктів?
65. Які є стилі живопису?
66. Декоративний живопис це?
67. Площинне зображення у живописі це?
68. Авторський почерк у живописі це?
69. Які є мішані техніки живопису?
70. Нетрадиційні техніки живопису це?

10 Методичне забезпечення

1. Живопис: методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн» / А. М. Шерстинюк, Н. П. Петrenchко-Теслюк. Хмельницький : ХНУ, 2023. 72 с.
2. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>

11 Рекомендована література

Основна

1. Джонстон К. Р. Малювати легко. До 20 екскрементів з аквареллю / К. Р. Джонстон – Харків : Жорж, 2020. – 96 с.
2. Жердзицький В. Є. Живопис. Техніка і технологія : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. Є. Жердзицький. – Харків : Колорит, 2006. – 327 с.
3. Живопис : навч. посібник / [О. Ч. Чирва, А. В. Сімонова, М. Лобко-Зампасі Д. Ю. Вінтаєв, Ю. О. та інші] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 149 с.
4. Шевнюк О. Л. Методика навчання образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах: навчальний посібник / Олена Леонідівна Шевнюк. – Київ : Освіта України, 2017. – 311 с.
5. Шпак В.О. Акварель. Основи живопису Навчальний посібник: Київ: АДЕФ-Україна, 2013- 256 с.

Допоміжна

1. Антонович Є. Малюнок і живопис / Є. Антонович, В. Шпільчак. – Київ : Вища школа, 1990.– 84с.
2. Barnes – Mellish G. Watercolor workshop / G. Barnes – Mellish. – New York : DK Publishing, 2006. – 128 p.
3. Туманов І. М. Рисунок. Живопис. Скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання / І. М. Туманов. – Львів: Аверс, 2010. – 496 с.
4. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти / М. А. Кириченко, І. М. Кириченко. – Київ : Вища школа, 2002. – 190 с.
5. Мистецтвознавство : корот. тлумач. словник. – Київ : Либідь, 1999. –208 с.
6. Пасічний А. М. Образотворче мистецтво : слов.-довід. / А. Пасічник. – Тернопіль : Навч. кн.-Богдан, 2003. – 216 с.
7. Печенюк Т. Кольорознавство : підручник для студ. вищ. навч. закл. / Т. Печенюк. – Київ : Грані-Т, 2010. – 192 с.
8. Прокопович Т. А. Основи кольорознавства : навч. посіб. / Т. А. Прокопович. – Луцьк : Вежа-Друк, 2016. – 120 с.
9. Яремків М. Композиція : творчі основи зображення : навч. посіб. / М. Яремків. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. – 112 с.

12 Інформаційні ресурси

- 1 Модульне середовище навчання ХНУ. Режим доступу: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=8498>
- 2 Електронна бібліотека університету ХНУ. Режим доступу: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/plage_lib.php.
- 3 Репозитарій ХНУ. Режим доступу: <https://library.khmnu.edu.ua/#>.